

Etnedal kommune
Minst og best

Kommunal planstrategi 2024 - 2027

Med planprogram for
kommuneplanens samfunnsdel

Høringsforslag til behandling i formannskap og kommunestyre
07.05.24 og 18.05.24

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Kommunens plan- og styringssystem	2
2.1.	Kommuneplanens samfunnsdel	3
2.2.	Kommuneplanens arealdel	3
2.3.	Andre planer	3
2.4.	Budsjett og økonomiplan	4
3.	Overordnede føringer og rammer	4
3.1.	Nasjonale føringer	4
3.2.	Regionale føringer	5
3.2.1.	Regional planstrategi	5
3.2.2.	Regionale planer	6
3.3.	Kommunestruktur og interkommunalt samarbeid	6
4.	Utviklingstrekk - utfordringer og muligheter	6
4.1.	Befolkningsutvikling	7
4.2.	Frivillighet og lokaldemokrati	9
4.3.	Sysselsetting, utdanning og næringsliv	10
4.3.1.	Sysselsetting	10
4.3.2.	Utdanning	12
4.3.3.	Næringsliv	12
4.4.	Folkehelse	15
4.5.	Kommunal tjenesteyting og infrastruktur	16
4.5.1.	Skole og barnehage	16
4.5.2.	Helse- og velferdstjenester	17
4.5.3.	Andre tjenester	19
4.5.4.	Samferdsel	20
4.5.5.	Annen infrastruktur	21
4.6.	Samfunnsikkerhet og beredskap	21
4.7.	Miljø, klima og arealbruk	23
4.7.1.	Klima og klimatilpasning	23
4.7.2.	Miljø, naturverdier og arealbruk	23
4.8.	Oppsummering av kunnskapsgrunnlaget	24
5.	Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel	25
5.1.	Prioriterte områder	25
5.2.	Medvirkning	25
5.3.	Framdriftsplan	26
6.	Vurdering av planbehov og prioriteringer framover	26
7.	Kilder	30

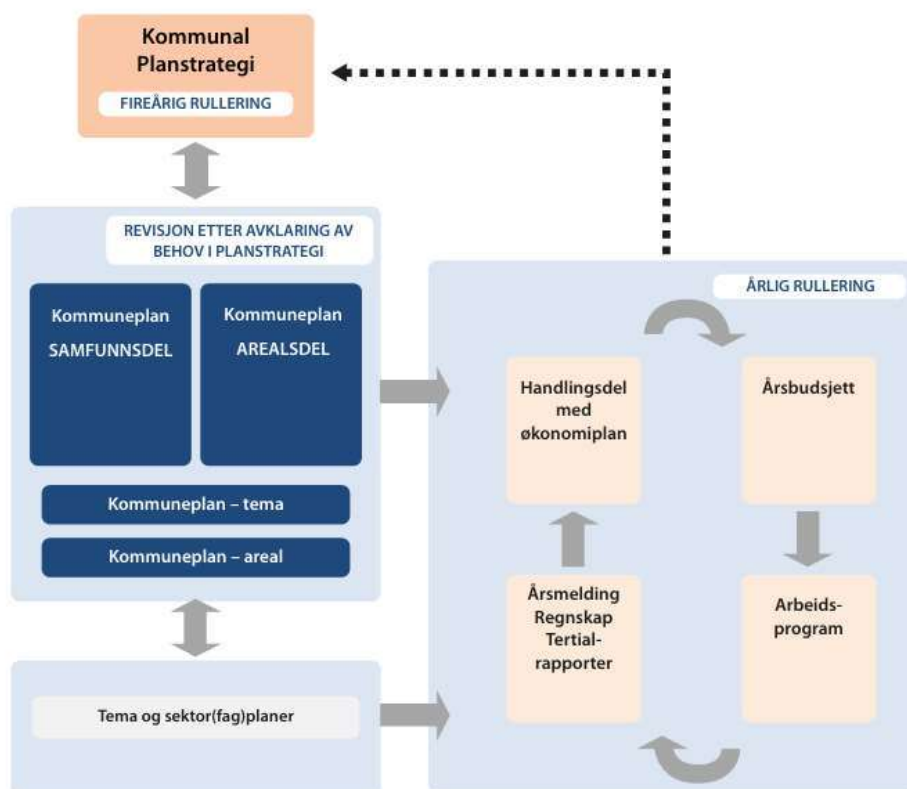
1. Innledning

Kommunal planstrategi er en oversikt og strategisk drøfting av hvilke planer og utredninger kommunestyret vil ha for å møte kommunens utfordringer. Den er ingen plan, men et verktøy for prioritering av planoppgaver. Arbeidet med planstrategi er hjemlet i plan- og bygningsloven § 10-1. Kommunestyret skal vedta en kommunal planstrategi minst én gang hver valgperiode. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planer. Det skal legges vekt på bred medvirkning og innhenting av synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner i arbeidet med planstrategien.

Planstrategien inngår i kommunens styringssystem og er retningsgivende for kommunens planlegging, saksbehandling og rapportering. Planer og tiltak krever ressurser, og planstrategien skal være førende for prioriteringer når økonomiplan og årsbudsjett legges. Det vektlegges at all planlegging skal ha en sammenheng og at den ikke skal være mer omfattende enn nødvendig. Planstrategien skal gi en systematisk vurdering av kommunen sitt planbehov i perioden slik at kommunen kan møte aktuelle utfordringer og muligheter på en best mulig måte.

2. Kommunens plan- og styringssystem

I Etnedal kommune skisseres styringssystemet slik:

Figur 1: Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet

Kilde: Regjeringen.no-Veileder Kommunal planstrategi

Etnedal kommune styres ut fra vedtatt kommuneplan, og ut ifra fire perspektiv; samfunnsperspektivet, bruker- og tjenesteperspektivet, organisasjons- og medarbeiderperspektivet og økonomiperspektivet. Enhetene rapporterer på alle perspektiv.

2.1. Kommuneplanens samfunnsdel

Gjeldende samfunnsdel av kommuneplanen ble vedtatt i 2016, og gjelder for perioden 2016 – 2026.

Den angir hovedmål for samfunnsmessig utvikling og trekker fram sju hovedsatsingsområder:

- Befolkningsutvikling / bosetting
- Barn og unge / skole og barnehage
- Forbyggende arbeid, helse og omsorg
- Næringsutvikling og sysselsetting / synliggjøring av primærnæringene
- Samarbeid med frivillige, lag og organisasjoner
- Langsiktig og bærekraftig arealforvaltning
- Hyttekommune / hytteinnbyggere

Kommuneplanens samfunnsdel 2016 - 2026

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig, jf. PBL § 11-1 fjerde ledd. Økonomiplanen etter kommuneloven § 14-2 utgjør handlingsdelen for Etnedal kommune.

Satsingsområder og mål som er definert i samfunnsdelen legges til grunn i all planlegging og virksomhet i kommunen. Den enkelte enhet rapporterer på måloppnåelse for sin sektor i sine tertial- og årsmeldinger. Dette er grunnlaget for kommunedirektørens rapporteringer til politisk nivå.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt for åtte år siden, og utløper i denne planperioden. Det er naturlig å gjennomføre en revidering av denne relativt tidlig i perioden, som et grunnlag for det øvrige planarbeidet i kommunen. Arbeidet med planstrategien gjøres derfor som en del av oppstarten for kommuneplanarbeidet, og planprogram for samfunnsdelen slås sammen med planstrategien, jf. PBL § 10-1.

2.2. Kommuneplanens arealdel

Gjeldende arealdel til kommuneplanen ble vedtatt i 2019, og gjelder for perioden 2019 – 2029.

Kommuneplanens arealdel gir føringer for disponering av arealene.

Kommuneplanens arealdel 2019 - 2029 Plankart

Kommuneplanens arealdel 2019 - 2029 Bestemmelser

Kommuneplanens arealdel oppleves som godt oppdatert, og er et effektivt styringsverktøy i arealforvaltningen. Det er kommunens vurdering at den i hovedsak bør videreføres som den er, men at det vil bli behov for en viss revidering/endring, for å tilpasse den til en ny samfunnsdel og oppdatert kunnskapsgrunnlag. Nivået på endringen vil fastsettes i forbindelse med planprogrammet for endring av arealdelen.

2.3. Andre planer

Kommunen har i tillegg til kommuneplanen en del underliggende planer i følgende kategorier:

- Regionale planer
- Politisk vedtatte kommunedelplaner
- Administrativt vedtatte tema-, handlings- og fagplaner
- Reguleringsplaner og vann- og avløpsplaner

Hovedandelen av planene er oppdaterte og revideres jevnlig. Oversikt over kommunens planer finnes i kap. 6.

2.4. Budsjetten og økonomiplan

Prioriteringer i vedtatte planer reflekteres i kommunens budsjett og fireårige økonomiplan, som utgjør kommuneplanens handlingsdel, jf. kap. 2.1.

3. Overordnede føringer og rammer

3.1. Nasjonale føringer

Kommunene skal legge nasjonale og regionale forventninger til grunn i sitt arbeid med planstrategi.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging fremlegges hvert fjerde år.

For perioden 2023-2027 har regjeringen vektlagt fem hovedområder:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 - 2027

Regionale og lokale myndigheter har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene. Det gjelder alle kommuner, uavhengig av størrelse og kompetanse. Planlegging er et av de viktigste verktøyene i arbeidet.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge:

Figur 2: FNs bærekraftsmål

Kilde: [FNs bærekraftsmål](#)

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å bekjempe fattigdom og ulikhet og bremse klimaendringer. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. Kommuner og fylkeskommuner er nøkkelatører for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling og for å nå Bærekraftsmålene i Norge. Det er derfor viktig at Bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

3.2. Regionale føringer

Regional forstås i dette kapittel som Innlandet fylkeskommune.

3.2.1 Regional planstrategi

Innlandsstrategien 2020 -2024 har vært førende for regional planlegging i foregående periode. Dette er de vedtatte satsingsområdene for perioden:

- Innbyggere – Det skal være godt å bo, leve, jobbe og utdanne seg i Innlandet. Vi ønsker at flere skal flytte hit og tilbringe tid i fylket vårt.
- Innovasjon – Vi har vilje til utvikling, og skal alltid lete etter bedre løsninger. Innovasjon, både i offentlig og privat sektor, skaper nye arbeidsplasser.
- Inkludering – Vi skal bygge det inkluderende Innlandet og feire mangfoldet. Det skal skje aktivt gjennom universell utforming og god integrering.
- Infrastruktur – Vi må sikre mobilitet og tilgjengelighet i et vidstrakt fylke. Derfor investerer vi i veg, kollektivtrafikk og digital infrastruktur.

Innlandsstrategien 2020 - 2024

Den nye innlandsstrategien 2024-2028 er under arbeid, og skal etter planen vedtas i løpet av høsten 2024.

Innlandet fylkeskommune - Arbeid med ny innlandsstrategi

Kunnskapsgrunnlaget for Innlandsstrategien 2024-2028 er oppdatert, og dette legges til grunn i den kommunale planstrategien for Etnedal i perioden 2024-2027. Her er det lagt vekt på seks fokusområder; folkehelse, miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, samfunnssikkerhet og beredskap, og samarbeid og demokrati.

Kunnskapsgrunnlag for Innlandsstrategien 2024 - 2028

3.2.2 Regionale planer

Regionale planer skal legges til grunn for kommunal planlegging og virksomhet i regionen, jf. plan og bygningsloven § 8-2. Fylkestinget i Innlandet har vedtatt tre nye regionale planer i 2023:

- Regional plan for klima, energi og miljø
- Regional plan for samfunnstryggleik
- Regional plan for det inkluderende Innlandet

Andre regionale planer som gjelder for regionen er beskrevet i Innlandsstrategien 2020-2024.

3.3. Kommunestruktur og interkommunalt samarbeid

De økonomiske og ressursmessige rammebetingelsene blir mer utfordrende i årene som kommer, særlig for små distriktskommuner som Etnedal. Tilgang på arbeidskraft blir krevende, kravene til kompetanse øker, og kommunene må vurdere samarbeid som gjør at vi sammen kan møte tjenestebehov, utfordringer og muligheter på en bærekraftig og hensiktsmessig måte.

Kommunen deltar i fire IKS, mange interkommunale samarbeid og tjenestekjøpsavtaler. Det kan være aktuelt å se på ytterligere samarbeid i tida som kommer.

Det utstrakte samarbeidet Etnedal har med andre kommuner både på tjenesteyting og i utviklingsarbeid gir kommunen styrke og muligheter. Flere av samarbeidene har resultert i regionale planer, jf. kap. 5. Kommunen må i sitt strategiske planarbeid vurdere hvilke planer som skal ligge på interkommunalt nivå og hvilke som skal utarbeides på kommunalt nivå.

4. Utviklingstrekk - utfordringer og muligheter

Fylkeskommunene og kommunene har ansvar for at planer og beslutninger bygger på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag. Dette kapittelet skal gi en sammenfatning av utviklingstrekk, utfordringer og muligheter i Etnedal kommune.

Kommunestyret i Etnedal vedtok kommuneplanens samfunnsdel 2016 – 2026 i april 2016. I planen er det gjort rede for utviklingstrekk i Etnedalssamfunnet. Her påpekes:

- Nedgang i befolkningstall og dreining mot eldre befolkning
- Lavere utdanningsnivå enn i fylket (Oppland) og i landet ellers
- Folkehelse relaterte utfordringer
- Offentlig sektor viktig faktor for sysselsetting
- Økende etterspørsel etter offentlige tjenester
- Økende utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig kompetanse i kommunale tjenester
- Andel fritidsinnbyggere høy og fortsatt økende
- Struktur og samarbeid mellom kommunene i endring

- Innvandringssituasjon i endring

I påfølgende avsnitt presenteres i korte trekk et bilde av dagens status, og det utfordringsbildet vi ser for planperioden.

4.1. Befolkningsutvikling

Historiske tall viser at Etnedal har hatt nedgang i befolkningstall over en lengre periode, og en økning de siste tre år:

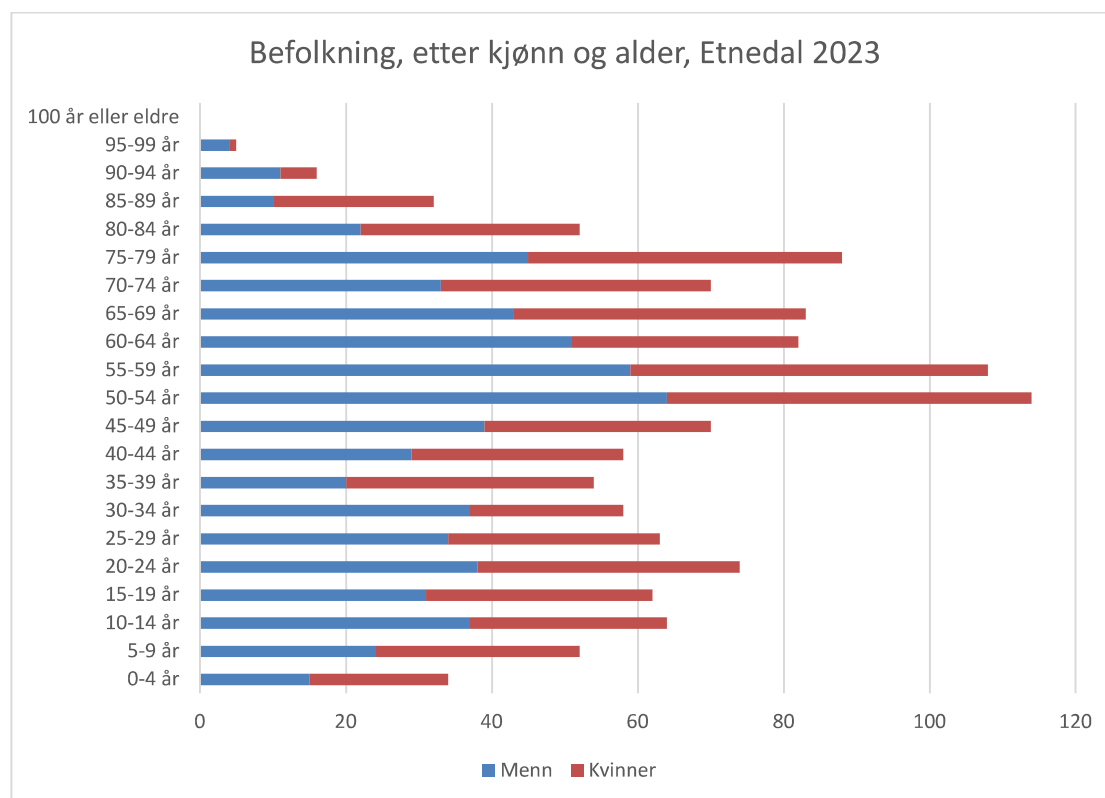
År	1951	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2023
Innbyggere	2093	1964	1837	1732	1580	1401	1389	1279	1366
Endring i antall		-129	-127	-105	-152	-179	-12	-110	+87
Endring i %		-6,16%	-6,46%	-5,71%	-8,77%	-11,32%	-0,85%	-7,91%	+6,8%

Tabell 1

Kilde: <https://www.ssb.no> - Befolkning og endringer

Den relativt store befolkningsøkningen fra 2020-2023 er et resultat av etableringen av et akuttmottak i 2023, som gir et hopp i antall innbyggere.

Figuren under viser befolknings sammensetningen i kommunen i 2023. Sammenlignet med forrige periode har det vært en økning i de mest fruktbare aldersgruppene:

Figur 3: Befolkning, etter kjønn og alder i Etnedal 2023

Kilde: <https://www.ssb.no> - Alders- og kjønnsfordeling

Fødselstallene er lave og kommunen har hatt fødselsunderskudd i flere år:

Antall	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Levende fødte barn	8	7	16	14	7	9	4	2	7	10	13
Dødsfall	20	19	19	15	13	22	22	13	11	26	18
Fødselsunderskudd	-12	-12	-3	-1	-6	-13	-18	-11	-4	-16	-5

Tabell 2

Kilde: <https://www.ssb.no> - Befolkning og endringer

Tallene viser imidlertid en positiv trend i fødselstallene, selv om fødselsunderskuddet har økt gjennomsnittlig siste fem år.

Statistikk over nettoinnflytting viser noe varierende tall:

Antall	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Innflyttinger	146	136	52	105	61	39	48	63	90	79	187
Utflyttinger	125	130	130	74	54	73	56	76	84	80	55
Nettoinnflytting	21	6	-78	31	7	-34	-8	-13	6	-1	132

Tabell 3

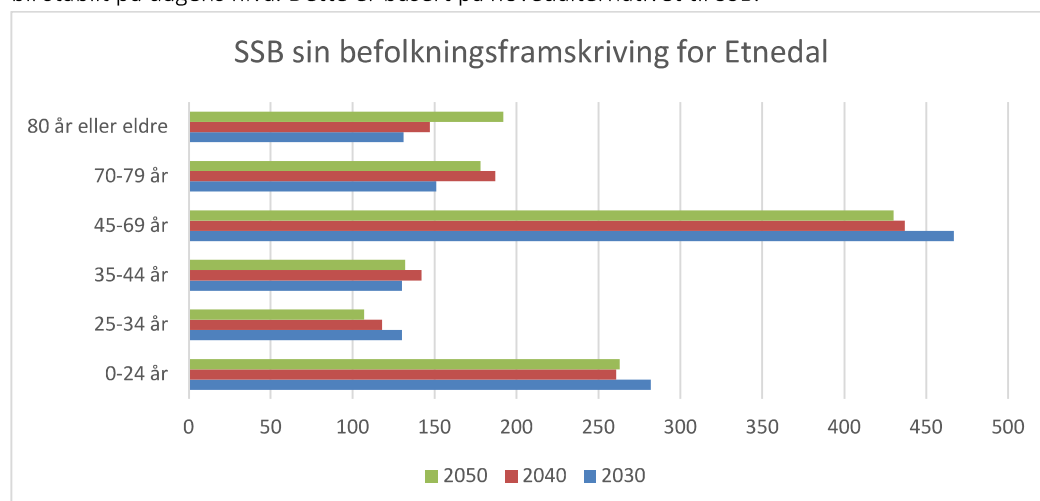
Kilde: <https://www.ssb.no> - Befolkning og endringer

Innvandring har i en periode bidratt til å opprettholde og øke innbyggertallet.

Verdenssituasjonen har ført til økt bosetting av flyktninger i årene 2021-2023. I tillegg er det etablert et akuttinntak for flyktninger i kommunen i 2023, som gir et betydelig økt innbyggertall det siste året. Signalene fra staten gir grunn til å tro at dette blir en kortvarig situasjon, og at vi ikke kan forvente at den vil vedvare.

Antall utflyttinger ser imidlertid ut til å ha gått ned, og kommunen kan håpe at dette blir en trend som vedvarer. Ett viktig fokus i befolkningsutviklingsplanen har vært å legge til rette for at innbyggerne som bor her, blir boende. Tallene for 2023 kan være et tegn på at kommunen har lyktes i noen grad med dette.

SSB sine regionale befolkningsframskrivninger viser at kommunen kan få en liten økning i antall innbyggere mot 2030, som så vil stabilisere seg over en 20-års periode. Fødselstallet ser ut til å kunne bli stabilt på dagens nivå. Dette er basert på hovedalternativet til SSB.

Figur 4: Befolkningsframskriving for Etnedal, normalalternativet

<i>Framskrivning</i>	2030	2040	2050
Antall innbyggere	1291	1292	1302
Antall fødte	10	9	8

Tabell 4

Kilde: <https://www.ssb.no - Framskrevet folkemengde 1. januar>

Framskrivningen viser at den eldste delen av befolkningen vil utgjøre en større andel, mens det blir færre i den reproduktive alderen.

Det forekommer også noe arbeidsinnvandring til kommunen, men omfanget som medfører flytting er lite. Med bakgrunn i dette er det ikke grunnlag for at Etnedal skal planlegge for vesentlig økning i innbyggertallet. Dette understøttes av SSB sin befolkningsframskriving.

Statistikkene viser at kommunen trolig vil få en nedgang i antall innbyggere i yrkesaktiv og reproduktiv alder sett over en 10-20 års periode. Samtidig vil trolig antallet eldre øke i en periode, for deretter å gå ned igjen. Kommunen må derfor forvente en lavere skatteinngang, og et økt behov for ressurser i eldreomsorgen i en periode.

De siste årene viser en positiv trend i fødselstallene, som kan stabiliseres i noen år før det kan forventes at disse vil reduseres igjen. På kort sikt kan kommunen påregne relativt stabile barnetall i barnehage og skole. Erfaringen er at elevtallet i kulturskolen går ned, noe som også gjelder organiserte fritidsaktiviteter.

Etnedal har attraktive natur- og friluftsområder, gode tjenester og fritidstilbud og trygge og barnevennlige boområder. Arbeidsmarkedet i kommunen suppleres av relativt kort avstand til nabokommuner og –sentre som Fagernes, Dokka, Lillehammer og Gjøvik. Kommunen har derfor muligheter til å markedsføre seg som en attraktiv bokommune og arbeide aktivt for å tiltrekke seg nye innbyggere. En videreføring av tiltakene i gjeldende plan for befolkningsutvikling blir viktig i arbeidet med blant annet kommuneplanens samfunnsdel.

4.2. Frivillighet og lokaldemokrati

Frivilligheten står tradisjonelt sterkt i Etnedal, og en stor andel av aktivitetene rundt om i kommunen er basert på frivillighet og dugnad. For å kunne opprettholde aktivitetsnivået og -tilbudene vi har i dag, er vi avhengig av å fortsette det gode samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten. Gode rutiner for samarbeid, og evnen til å se og skape de gode samarbeidsarenaene vil være viktige suksessfaktorer i kommunens planarbeid på alle nivå også i framtida.

Lokaldemokratiet i Etnedal er også i stor grad basert på frivillig innsats og engasjement blant innbyggerne. For å kunne sikre god og riktig politisk styring er vi avhengig av et sammensatt kommunestyre med kompetanse og engasjement for kommunen og innbyggerne våre.

I inneværende kommunestyreperiode er fire partier representert i kommunestyret. Ved kommune- og fylkestingsvalget i 2023 var valgdeltakelsen i kommunen på 64,1 %. Ved stortingsvalget i 2021 var valgdeltakelsen på 75,2 %, og ved forrige kommunevalg i 2019 var den på 70 %. (kilde: <http://www.nrk.no/>)

Erfaring viser samtidig at det har blitt mer utfordrende å engasjere innbyggerne i politisk arbeid, og det ble stilt færre lister ved valget i 2023 enn i 2019.

Nedgangen i valgdeltakelsen kan gi grunn til bekymring for lokaldemokratiet på lang sikt, og mål og strategier for å sikre bred deltakelse i lokalpolitikken bør innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel.

4.3. Sysselsetting, utdanning og næringsliv

4.3.1. Sysselsetting

Offentlig sektor, varehandel, bygge- og anleggsvirksomhet og jord- og skogbruk er viktige områder for sysselsetting av innbyggere i Etnedal:

	Sysselsatte personer etter bosted				
	2019	2020	2021	2022	2023
K.3450 Etnedal					
00-99 Alle næringer	618	622	620	619	603
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	76	66	67	60	62
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	0	6
10-33 Industri	36	29	28	27	21
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	17	16	13	21	18
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	83	89	91	90	88
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	88	89	91	92	97
49-53 Transport og lagring	32	40	38	29	28
55-56 Overmattings- og serveringsvirksomhet	12	13	12	9	12
58-63 Informasjon og kommunikasjon	0	6	6	6	6
64-66 Finansiering og forsikring	6	12	9	9	9
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	27	19	24	31	23
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	17	22	21	25	23
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	35	37	36	43	36
85 Undervisning	48	40	44	38	44
86-88 Helse- og sosialtjenester	119	125	119	121	115
90-99 Personlig tjenesteyting	9	10	12	9	9
00 Uoppgitt	13	9	9	9	6

Tabell 5

Kilde: <https://www.ssb.no> - Sysselsetting

Det er lite industri i Etnedal. Etablerte bedrifter er relativt små. Nærhet til regionsentre bidrar til et større arbeidsmarked og til pendling. Det er flere som pendler ut fra kommunen enn inn. Det er flere kvinner enn menn som pendler inn til Etnedal og flere menn som pendler ut fra kommunen.

Utpendlingen er økende:

	Sysselsatte personer bosatt i regionen				Personer som pendler inn i regionen				Personer som pendler ut av regionen			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
3450 Etnedal												
Menn												
15-74 år	356	358	358	351	49	47	41	43	158	164	170	165
Kvinner												
15-74 år	266	259	261	253	64	64	59	60	124	133	129	128

Tabell 6

Kilde: <https://www.ssb.no> - Sysselsetting

Arbeidsledighet i kommunen i prosent av arbeidsstyrken:

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
2023	1,3	1,0	1,0	1,3	1,0	0,6	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,3
2022	1,9	1,7	1,3	1,0	1,6	1,1	1,0	1,6	1,1	1,1	0,6	0,6
2021	2,7	2,5	2,2	1,9	1,9	1,1	1,6	1,6	2,1	2,2	1,7	1,6
2020	1,4	1,1	7,4	8,4	4,9	3,5	2,8	2,7	2,1	1,9	2,1	2,4
2019	1,8	1,8	1,6	1,6	1,3	1,0	1,5	1,9	1,9	1,8	1,5	1,0

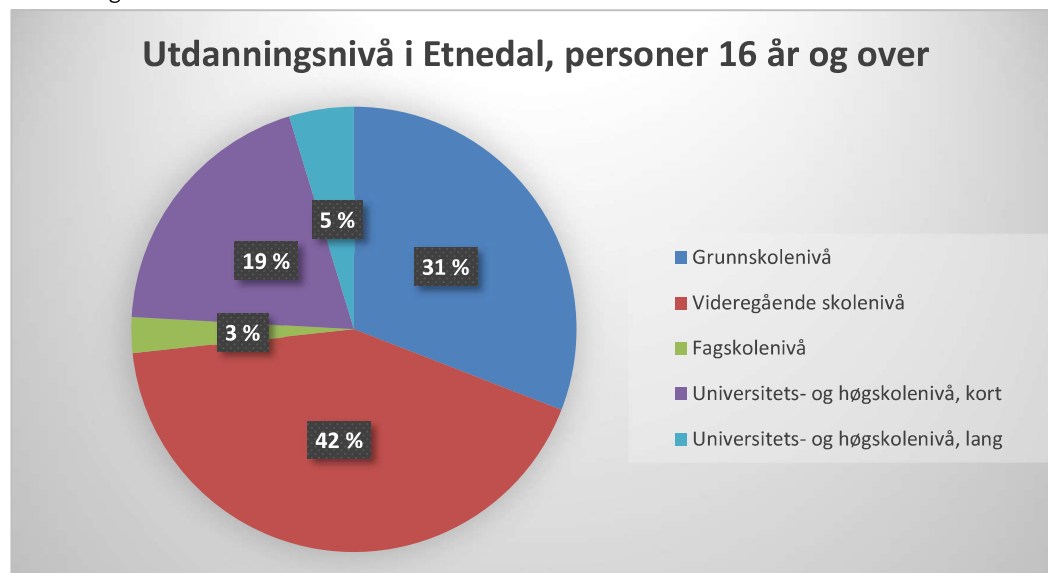
Tabell 7

Kilde: www.nav.no

Det er lite arbeidsledighet i Etnedal, og vi vil være avhengige av å hente arbeidskraft utenfor kommunen for å kunne dekke et økende tjenestebehov i framtida. Kommunen trenger en oppdatert arbeidsgiverstrategi for å opprettholde et godt omdømme, og sikre høy attraktivitet på arbeidsmarkedet og langsiktig rekruttering. Kommunens gjeldende arbeidsgiverstrategi for perioden 2021-2026 bør evalueres med tanke på de rekrutteringsutfordringene kommunen står i, og vil stå overfor i tida som kommer. Målrettede og effektive virkemidler bør konkretiseres i kommunens arbeidsgiverpolitikk.

4.3.2. Utdanning

Utdanningsnivå har innvirkning på og betydning for både sysselsetting og næringsliv. Gjennomsnittlig utdanningsnivå i Etnedal er lavere enn for landet ellers.

Figur 7: Utdanningsnivå i Etnedal

Kilde: <https://www.ssb.no - Utdanningsnivå>

Både offentlig sektor og næringslivet har behov for personer med fagarbeiderutdanning. Primærnæringene, varehandelsbransjen og bygg- og anleggsbransjen som sysselsetter en stor andel av befolkningen i Etnedal trenger i stor utstrekning fagarbeidere, samtidig som det er noe behov for personer med høyere utdanning. På grunn av stor hytteutbygging i kommunen, har byggebransjen hatt større etterspørsel etter tjenester og arbeidskraft enn det markedet har kunnet levere. Vi ser imidlertid de siste årene at hyttemarkedet har stilnet betraktelig, og det er usikkert hvordan dette vil utvikle seg framover.

Offentlig sektor har også i stor grad behov for fagarbeidere i tillegg til personer med høyere utdanning. Kommunen opplever en økt utfordring med rekruttering av arbeidskraft med nødvendig kompetanse. Dette gjelder i særlig grad innen helse og oppvekst. På noen områder er det få ansatte med samme fagkompetanse. Dette gjør kommunen sårbar. Det er derfor behov for gode strategier for kompetanseheving og rekruttering også fremover.

4.3.3. Næringsliv

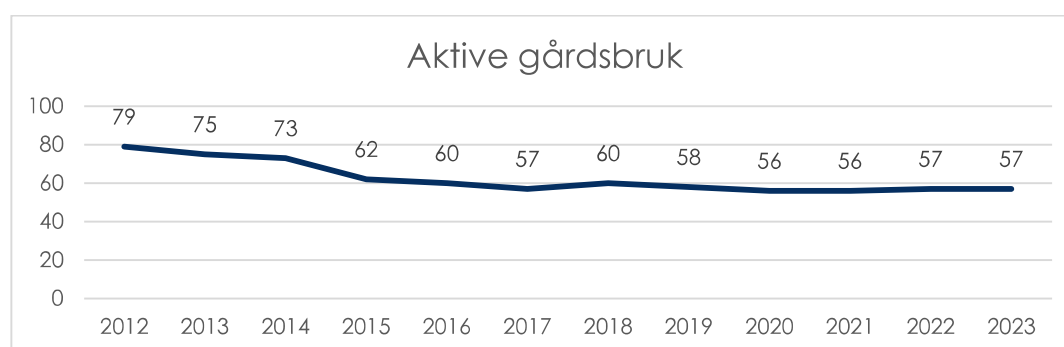
Bygg- og anleggsbransjen er den største bransjen i Etnedal innenfor sekundærnæringene. Dette henger i stor grad sammen med hytteutbygging. Sysselsettingen i denne bransjen kan derfor raskt påvirkes av konjunkturedringer. Tjenesteytende næringer består i Etnedal i hovedsak av varehandel, ved siden av offentlig tjenesteyting. Omsetningen i denne bransjen er også sterkt knyttet til hytteinnbyggere.

Andel sysselsatte i varehandel og i bygg- og anleggsbransjen har vært stabil i flere år (jfr. tabell over), men utviklingen i byggebransjen de siste par årene kan gi grunn til bekymring. Det er særlig hyttemarkedet som har stilnet betraktelig, men på kort sikt ser ikke dette ut til å ha hatt negativ

innvirkning på den lokale sysselsettingen. Markedet for bygge- og anleggsbransjen har dreid mer mot mindre utbyggingsprosjekter og vedlikehold, men dette har trolig en midlertidig virkning på næringen.

Dersom en lavere aktivitet innenfor hytteutbygging blir vedvarende, så vil dette trolig få en langsiktig virkning på det lokale arbeidsmarkedet. Tilknyttete tjenester som varehandel, rørleggere, håndverkere etc. vil kunne bli rammet av en nedgang.

Jord- og skogbruk har vært og er en viktig næring både for bosetting, sysselsetting og for kulturlandskapet i Etnedal. Sysselsettingen i næringen har gått kraftig ned siden årtusenskiftet. Antall aktive gårdsbruk som søker produksjonstilskudd har vært synkende, men stabilt de siste årene:

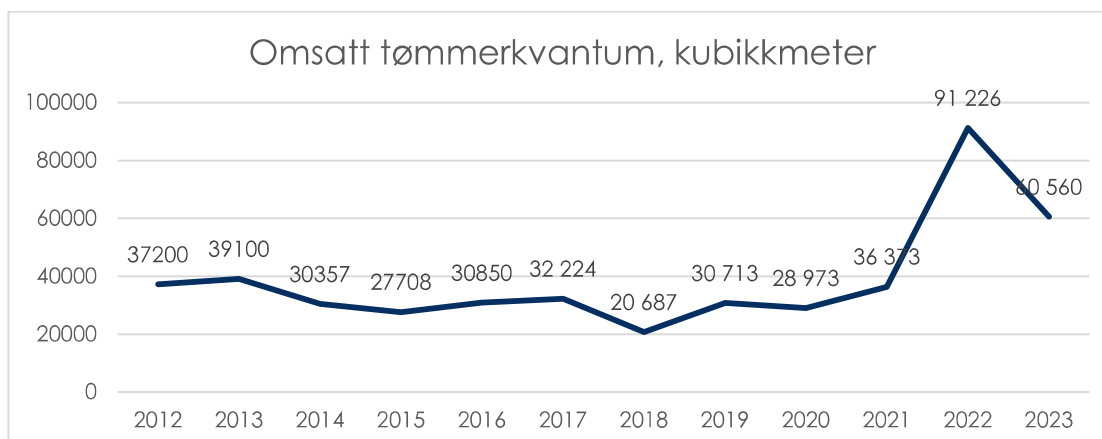

Figur 8: Antall aktive gårdsbruk i kommunen

Kilde: [Årsmeldinger Etnedal kommune](#)

Kommunal forvaltning har i liten grad mulighet til å gjøre noe med overordnede rammevilkår for jordbruksproduksjonen. Det lokale arbeidet handler om å bidra til at næringsaktørene får maksimalt ut av gjeldende vilkår. Rådgivning og veiledning i Etnedal har som mål å bidra til best mulige driftsforhold og driftsøkonomi for den enkelte bruker. Landbruksavdelingen jobber ut ifra et mål om bærekraftige bruksenheter i kommunen, der brukerne lykkes med en drift de trives med og får god inntekt av, og som kan drives i lang tid med god utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Parallelt med dette er det et mål om driftsmessige gode løsninger og god pleie av kulturlandskapet, kombinert med klimatisk mest mulig gunstige driftsmåter.

Det er store skogarealer i Etnedal. Det er vanskelig å fastslå hva som anses som et bærekraftig nivå på avvirkningen i Etnedal, men kommunen anslår at dette vil være ca. 40.000-45.000 m³ per år. Avvirkningsnivået i Etnedal har holdt seg nokså stabilt under anslått bærekraftig nivå på avvirkningen, med unntak av de siste to årene:

Figur 9: Omsatt tømmerkvantum i kommunen

Kilde: [Årsmeldinger Etnedal kommune](#)

Høsten 2021 ble kommuner i Valdres rammet av en kraftig høststorm, som førte til store skader på skogen. For Etnedal er tallet på skadet tømmer beregnet til 150.000 m³, og omsatt tømmerkvantum de siste årene er et resultat av opprydding etter dette. Diagrammet over viser et relativt stabilt avvirkningsnivå fram til 2022, som trolig vil stabilisere seg på omtrent samme nivå igjen etter 2023.

Avvirkningsnivå er i stor grad styrt av maskinkapasitet, tømmerpris og hvordan de ulike tømmerkjøperorganisasjonene opererer. Kommunen jobber med veiledning mot enkeltskogeiere, entreprenører og tømmerorganisasjoner for økt verdiskaping i trebransjen.

Kommunen har vedtatt kommunedelplan for klima og energi for perioden 2024-2034. I denne har skogbruket en sentral rolle, og det er konkretisert flere tiltak hvor kommunen skal være rådgiver og pådriver for et bærekraftig og aktivt skogbruk.

Kommunen har en rolle som tilrettelegger i næringslivet, og har tatt i bruk flere virkemidler for å støtte og bidra til utvikling:

- Den lokale næringslivssammenslutningen Etnedal Utvikling AS har ansatt en lokal næringskoordinator, med økonomisk støtte fra kommunen.
- Kommunen har et aktivt næringsutvalg, som fordeler næringsfond.
- Kommunen har næringslokaler og næringsarealer til utleie.
- Kommuneplanens arealdel inneholder arealer både sentrumsnært og mer spredt for bosetting og for næring.
- Kommunen har sentrumsnære boligtomter for salg.
- Kommunen har en løsningsorientert tilnærming til henvendelser og tilstreber kort saksbehandlingstid.
- Kommunen vurderer bruk av lokale leverandører opp mot regelverk for anbud.
- Kommunen tar inn en høy andel lærlinger i forhold til andre kommuner. I tillegg støtter kommunen private bedrifter som tar inn lærlinger.
- Kommunen tilbyr sommerjobb til ungdom.

Kommunen har utarbeidet en plan for befolkningsutvikling for perioden 2020-2025. I planen inngår tiltak for stimulering av næringslivet.

Kommunen må vurdere hvilke mål og strategier som skal gjelde for utvikling i næringslivet i kommende planperiode. Det blir viktig framover at valg av strategier og tiltak med målsetting om å oppnå vekst i næringslivet skjer i samarbeid mellom næringslivsaktører og kommunen som tilrettelegger.

Gjennomførte undersøkelser og kartlegginger viser at mye av vårt potensiale for vekst kan knyttes til utvikling av naturbasert/opplevelsesbasert næring. Her ligger en mulighet for innovativ tenkning og ny næringsutvikling, også som supplering og støtte til eksisterende næringsliv. Dette vil være et naturlig og viktig tema i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

4.4. Folkehelse

Plan og bygningsloven og folkehelseloven krever at all planlegging skal fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal være et grunnlag for arbeidet med kommunal planstrategi, kommuneplaner og andre planer.

Etnedal kommune jobber målrettet og systematisk med forebygging og tilrettelegging for god folkehelse. Samfunnsplanen definerer mål og strategier for arbeidet, og det er utarbeidet årshjul for arbeidet med folkehelse.

Etnedal har en oppdatert folkehelseoversikt fra 2021, hvor utfordringsbildet er kartlagt. Befolkningsutviklingen viser nedgang i innbyggertall over mange år, og økende utfordringer med den demografiske sammensetningen. Det vil bli økende andel eldre og pleietrengende, sett i forhold til de yrkesaktive og unge som skal opprettholde nødvendig tjenestenivå i årene som kommer.

Befolkningen i Etnedal har et relativt lavt utdanningsnivå sett i forhold til landet ellers, med en stor andel med grunnskole som høyeste fullførte utdanningsnivå. Tallene har vist en positiv utvikling, men for enkeltpersoner kan dette gi langsiktige utfordringer knyttet til deltakelse i arbeidslivet, uførhet og lav inntekt. For samfunnet kan det innebære en mangel på formell kompetanse som trengs i offentlig og privat tjenesteyting.

I skole og barnehage jobbes det systematisk med forebyggende arbeid for å sikre barns psykiske helse, høy tilstedeværelse og en trygg hverdag. Det oppnås gode resultater ved beregning av grunnskolepoeng for elevene på skolen, og det oppleves lite utenforskap og mobbing blant de unge. Det er en svært høy andel av elever fra Etnedal skule som fullfører videregående skole. Etnedal har en politisk vedtatt plan for forebyggende, tverrsektorielt arbeid.

Folkehelseoversikten viser at utfordringsbildet er lite med tanke på fysiske forhold i Etnedal. Det er imidlertid en relativt stor andel barn som lever i lavinntektsfamilier. Store økonomiske forskjeller, kulturelle ulikheter, og fysiske avstander kan skape utfordringer knyttet til utenforskap. Kommunen har jobbet aktivt i mange år for å motvirke slike forskjeller. Kommunens erfaringer og undersøkelser viser at dette har positiv effekt.

Den psykiske helsen i Etnedal har vært god sett i forhold til resten av landet. Når det kommer til livsstilsrelaterte sykdommer, er det viktig for kommunen å jobbe med forebyggende tiltak for å bedre helsetilstanden blant innbyggerne.

Folkehelseoversikten fra 2021 viser at utfordringene i Etnedal i hovedsak finnes innen følgende områder:

- Folketallsnedgang og ugunstig forskyvning i befolkningssammensetningen
- Lavinntektsgrupper
- Sosiale utfordringer og utenforskap
- Livstilsrelaterte lidelser

Kommunen har valgt to hovedinnsatsområder for folkehelsearbeidet i inneværende periode:

- Livstilsrelaterte utfordringer (kosthold, aktivitet, skjermtid mm.)
- Sosiale forhold (utenforskap, få folk med, utjevne økonomiske forskjeller, skolevegring mm.)

Kommunen vedtok i 2020 en befolkningsutviklingsplan med en rekke tiltak for å møte utfordringene knyttet til folketall og demografi. Det er naturlig å videreutvikle strategiene og tiltakene i denne planen, og innarbeide dette som en del av kommuneplanens samfunnsdel.

Folkehelsearbeidet i Etnedal er i hovedsak oppsummert i årlige tiltaksplaner, med tiltak som planlegges og gjennomføres ute i enhetene. Tiltakene evalueres årlig, og tiltaksplanen oppdateres ved behov. Flere av kommunens planer inneholder tiltak for å motvirke de utfordringene det pekes på. Forebyggende plan, barnehagemiljø- og skolemiljøplan, plan for integrering og kommunedelplan for kultur og fritid er eksempler på disse.

Alkoholoven § 7-1 bokstav d stiller krav om at kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan, som bør bære del av en helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan. Kommunens gjeldende plan gjelder for perioden 2020-2023, og det er naturlig med en revidering av denne i planperioden. Statsforvalteren anbefaler at mål og tiltak i ruspolitiske og alkoholpolitiske handlingsplaner, knyttes til overordnede mål og strategier for folkehelse i kommuneplanens samfunnsdel.

Mål og strategier for folkehelsearbeidet skal fastsettes i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

4.5. Kommunal tjenesteyting og infrastruktur

4.5.1. Skole og barnehage

God kvalitet i skole og barnehage er viktige suksessfaktorer i forhold til samfunnsplanens målsetting om å opprettholde innbyggertall og aktivitet. Videre er kvalitet avgjørende for fremtidig utdanning og yrkesmuligheter for den enkelte og for kommunens tilgang til kvalifisert arbeidskraft.

Kommunens årlige tilstandsrapporter for skole [Kvalitets- og tilstandsrapport Etnedal skule 2023](#), og Utdanningsdirektoratets publisering av resultater [Statistikk | udir.no](#), viser at Etnedal kan vise til god kvalitet i grunnskolen både faglig sett og i arbeidet med skolemiljøet.

Tabellen nedenfor viser beregnede grunnskolepoeng siste fem år:

	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Hele landet	41,9	43,1	43,2	43,2	42,3
Innlandet		42,8	42,8	42,7	41,8
Etnedal	45	43,5	39,3	42,5	43,7

Tabell 8

Kilde: [Grunnskolepoeng | udir.no](#)

I tillegg til systematisk arbeid med faglige resultater, har skolen bevisst satset på arbeid for godt skolemiljø og god støtte til elevenes psykiske helse. Kommunen har egen miljøterapeut i skolen, og samarbeidet med skolehelsetjenesten er godt.

For Eventyrskogen barnehage viser tilsynsrapporter og foreldreundersøkelser at kvaliteten på barnehagetilbudet er godt. Kommunen har ikke ventelister for barnehageplass.

Etnedal har en sentralisert skole- og barnehagestruktur med én grunnskole for 1.-10. trinn og én barnehage. Dette sikrer et sterkere fagmiljø og gir grunnlag for å arbeide godt og systematisk med kvalitetsutvikling og tett samarbeid mellom skole og barnehage. Barnehagebygget er av god kvalitet, tilpasset formålet og antall barn. Uteområdet er stort med umiddelbar tilknytning både til sentrum og til store friluftsområder. Deler av skolebygget er av eldre dato, men de fleste delene er renovert og godt tilpasset behovet. Det planlegges ytterligere oppgradering av skolebygget i 2024. Skolen har tilstrekkelig med ressurser og utstyret til elevene er tidsmessig og oppdatert. Både skole og barnehage har ansatte med fagkompetanse, men opplever økende utfordringer ved rekruttering av riktig kompetanse ved ledighet i stillinger.

Både skole og barnehage arbeider godt og systematisk med kvalitets- og kompetanseutvikling. Arbeidet gjennomføres etter administrative plan- og styringsverktøy. Kommunen har en utviklingsplan for Etnedal skule for perioden 2020-2024, og denne oppdateres innenfor hver kommunestyreperiode.

Den sentraliserte skole- og barnehagestrukturen medfører utfordringer med lange kjøreavstander for enkeltfamilier. Samtidig betyr dette at kommunen ikke har behov for å planlegge for strukturelle eller større bygningsmessige endringer i kommende planperiode. Lave fødselstall de siste årene tilsier at kommunen må planlegge for svært få barn i enkelte årganger i skole, barnehage og fritidsaktiviteter fremover.

4.5.2. Helse- og velferdstjenester

Kommunen har en høy andel eldre i befolkning i forhold til innbyggere i arbeidsfør alder, og kommunen har allerede befunnet seg i «eldrebølgen» en stund. Tjenestetilbudet til denne aldersgruppen er godt utbygd både fysisk og ressursmessig.

Kommunens hjemmetjeneste, miljøtjeneste, legetjeneste, helsestasjonstjeneste og psykisk helsetjeneste er godt utbygd. Nivået på fysioterapi- og ergoterapitjenesten dekker behovet. På området rus og psykisk helse samarbeider Etnedal med de andre Valdreskommunene og Sykehuset Innlandet om et felles FACT-team (ambulant oppsøkende behandlingsteam innen psykisk helse og rus).

Kommunen har en sjukeheim med 22 plasser, og bruken av disse varierer over korte perioder. Det oppleves at det er tilstrekkelig kapasitet for naturlige svingninger i behovet. Det blir viktig for kommunen å sikre at brukerne får tjenester på rett nivå i omsorgstrappa.

Demografiutviklingen og forskning viser at omsorgsbehovet vil endre seg i tida framover. Selv om øyeblikksbildet er bra for Etnedal kommune, med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse, så ser vi utfordringene som vil komme knyttet til rekruttering av nok og riktig kompetanse for å dekke tjenestebehovet i framtida.

De økonomiske forutsetningene for kommunen er usikre, og økonomiplanen viser mulig negative

resultater i planperioden. Kommunen har likevel tid og rom til å vurdere organisatoriske og personellmessige endringer som kan bidra til å bedre situasjonen for kommunen på sikt. Arbeidet er krevende, men kommunen ser at det er nødvendig å vurdere alternativer for hvordan vi skal utøve tjenestene i framtida. Bruk av velferdsteknologi, alternative turnuser, og riktig bruk av tilgjengelig bolig- og bygningsmasse kan være elementer i et slikt arbeid.

Med ny boligsosial lov gjeldende fra 01.07.23; *Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet*, har kommunene fått et tydelig ansvar for organisering og planlegging av det boligsosiale arbeidet. Loven gjelder for vanskeligstilte på boligmarkedet, og gir den enkelte innbygger rett til individuell bistand fra kommunen for å skaffe eller beholde bolig.

Kommunen skal etter lovens § 5 sørge for samarbeid og samordning på det boligsosiale feltet, mellom egne sektorer og tjenester, og andre offentlige aktører. Kommunen skal også ha en oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet, og denne oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi.

Etnedal kommune har til sammen 18 tilgjengelige omsorgsboliger, 5 leiligheter for tilrettelagte tjenester, og 7 ordinære utleieboliger i egen regi. I tillegg er det 16 sentrumsnære «eldreboliger» som eies av Etnedal Helselags stiftelse.

To av omsorgsboligene er for tiden i bruk som kartleggingsbolig og dagsenter. Det har ikke vært noen venteliste i kommunen for tildeling av bolig på lang tid, og det vurderes derfor slik at innbyggernes behov er godt dekket. Det er de senere årene etablert flere sentrumsnære boliger i privat regi. Sentrumsnære boliger som er tilpasset eldre innbyggere er med på å redusere kjøreavstander for hjemmetjenesten, og det oppleves et redusert press på kommunale boliger.

I forbindelse med bosetting av flyktninger de siste to årene har kommunen opparbeidet en relativt god oversikt over det private utleiemarkedet, og det har ikke vært problematisk å få tilgang til boliger for flyktningene. Vi har i noen grad benyttet ledige omsorgsboliger for bosetting, da vi har sett at det har vært rom for det. I tillegg er kommunen kjent med at det fortsatt er ledige boliger på det private utleiemarkedet.

Kommunens boligsosiale handlingsplan ble sist rullert i 2020. I forbindelse med befolkningsutvikling har det vært søkelys på boligutvikling, og noen forutsetninger har endret seg blant annet med ny boligsosial lov. Selv om kommunen mener å ha en god oversikt over boligbehovet for vanskeligstilte, og det ikke synes å være grunnlag for en utvidelse av boligtilbudet, vil det være naturlig å vurdere det boligsosiale arbeidet, og tilpasse det til den nye lovgivningen.

Den demografiske utviklingen tilsier at vi blir flere som trenger omsorg, og færre til å utøve denne omsorgen. Kommunene ser allerede utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig kompetanse, og det kan stilles spørsmål til om vi klarer å yte de tjenestene vi gjør i dag, om noen år.

En av kommunens viktigste oppgaver i kommende planperioden blir å utrede alternative organiseringer av tjenestetilbudet, og metoder for en bedre utnyttelse av dagens bemanning. Vi må vurdere å benytte de ansatte på tvers av avdelinger i større grad enn i dag, og om en felles turnus for avdelingene innen helse kan være hensiktsmessig.

Bruk av velferdsteknologiske løsninger kan bidra til økt trygghet og bedre tjenester for brukere og pårørende. Erfaringer viser at også velferdsteknologi kan gi mer effektiv bruk av ressurser i helse- og

omsorgstjenestene i kommunene, og kommunen vil jobbe med implementering av velferdsteknologi på riktig nivå for Etnedal.

Barnevernsreformen har som mål å styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats, og Etnedal kommune samarbeider med tre nabokommuner om et felles barnevern. I tillegg har Valdresregionen etablert felles barnevernsvakt der Gol kommune er vertskommune. Dialogen er god og samarbeid mellom ulike instanser er godt innarbeidet. Kommunen har også et tverrfaglig innsatsteam for barn og unge, der formålet er tidlig innsats og et godt koordinert tilbud.

Kommunens forebyggende plan ble vedtatt i 2022, med handlingsplan for 2022-2026. Det foreligger også en plan mot utenforskap (2017-2021) og en plan for integrering av bosatte innvandrere fra 2018. Kommunen vurderer om det er aktuelt å innarbeide disse i en felles forebyggende plan.

Kommunen har i dag en sektorplan for helse for perioden 2018-2024. Strategier og utvikling innen sektoren har stor samfunnsmessig betydning, og en betydelig del av sektorplanen er av politisk karakter. Kommunen ønsker å innarbeide dette i kommuneplanens samfunnsdel. Det vil kunne bli behov for utarbeidelse av administrative handlingsplaner som følger opp tiltak i samfunnsdelen.

4.5.3. Andre tjenester

Kulturskolen tilstreber å tilby et variert og godt faglig tilbud, men elevtallet er synkende. Kommunen samarbeider med de andre Valdreskommunene for å ivareta at tilbudet blir variert og kompetansen på undervisningspersonellet godt. En opplever i økende grad at det er utfordrende å rekruttere undervisningspersonell, da stillingene blir små i den enkelte kommune. I planperioden bør det vurderes om en felles kulturskoleadministrasjon med større stillingsstørrelser for lærerne kan være hensiktsmessig. Undervisningstilbudet bør likevel gis i den enkelte kommune.

Kulturkontoret ivaretar kulturminnearbeid, samarbeid med frivillige og andre aktører, tilskuddsordninger, Den kulturelle skolesekken/spaserstokken, UKM, arrangement, anleggsutvikling mm. Kommunen har svært god dialog og godt samarbeid med lag og organisasjoner. Det er stor dugnadsånd og mange fritidstilbud med svært lave priser for deltakelse. Biblioteket har høy tilgjengelighet for publikum gjennom samlokalisering med kommunens servicetorg. Kommunale tjenester samarbeider tett med Frivilligsentralen. Frivilligsentralen har mange aktivitetstilbud og drifter utstyrssentral med stort utvalg av fritidsutstyr til gratis utlån.

Det er store friluftarealer og rekreasjonsområder i kommunen. Anlegg for egenorganisert aktivitet er godt utbygd med turstier, skiløyper, lysløyper, sykkelstier, fotballbaner, sandvolleyballbane, orienteringskart, klatrefelt og muligheter for jakt, fiske og båt- og kanoturer.

Kommunen har oppdatert kulturminneplan for perioden 2019-2025, og kommunedelplan for kultur og fritid 2022-2030. Planene vurderes evaluert i planperioden, for en eventuell rullering av handlingsdel.

I forbindelse med innvandringsbølgen i 2015 bygde kommunen opp flyktningetjeneste. Kommunen kjøper tjenester som introduksjonsprogram og grunnskoleopplæring for voksne av Nord-Aurdal kommune. Tjenester til beboere på akuttmottak håndteres i egen regi. Det er likevel behov for å arbeide godt med integrering i egen kommune for å forebygge utflytting blant innvandrerne. Kultur-, fritids- og dugnadsaktiviteter bidrar i stor grad til hverdagsintegrering. Innvandring kan bidra til å møte kommunens behov for arbeidskraft på enkelte områder. Kommunen bør derfor fortsatt arbeide aktivt for praksisplasser i lokale bedrifter og egne tjenester som en del av introduksjonsopplæringen.

Kommunen har en plan for integreringsarbeidet fra 2018. Mål og strategier for dette arbeidet bør innlemmes i den nye kommuneplanens samfunnsdel. Konkrete tiltak følges opp i andre underliggende planer.

4.5.4. Samferdsel

I Etnedal er det få kilometer med kommunale veger, vegnettet består i hovedsak av fylkesveger og private veger. Fylkesveg 33 har en god del gjennomgangstrafikk. Øvrige fylkesveger har lite gjennomgangstrafikk, men de har betydelig større trafikkbelastning enn innbyggertallet tilsier, da det er mye trafikk knyttet til bruk av fritidsboliger i helger og ferieperioder. Det er ikke jernbane-, trikk- eller passasjerbåttrafikk i kommunen. Det finnes i noen grad et kollektivtilbud med buss og mulighet for bestillingsruter til enkelte destinasjoner. Muligheter for utvidelse av tilbudet begrenses av lavt passasjergrunnlag. Samkjøring til fritidsaktiviteter er utbredt blant barnefamilier, seniorer og innvandrere.

Det er få alvorlige vegtrafikkulykker i Etnedal. De alvorligste ulykkene skjer i hovedsak på fylkesveg 33. Denne er utbedret på strekningen som ligger i Etnedal, og arbeidet ble ferdigstilt i 2020. Det er gjennomført, og er planlagt, store utbedringsprosjekter også på øvrige fylkesveger i kommunen.

I helger og ferieperioder opplever kommunen økt trafikk og en til dels betydelig høyere befolkningmengde på grunn av mange fritidseiendommer. Det er tatt høyde for dette i kommunens beredskapsplaner og tjenestetilbud.

Tabellen nedenfor viser antall trafikkulykker med personskaide:

	Ulykker				Drepte				Skadde i alt			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
K-3448 Nordre Land	7	4	8	9	0	0	1	0	8	6	12	11
K-3449 Sør-Aurdal	2	4	7	6	0	0	0	0	2	4	9	9
K-3450 Etnedal	1	4	2	2	0	0	0	0	2	5	2	2
K-3451 Nord-Aurdal	17	8	16	5	1	0	0	0	22	10	22	5
K-3452 Vestre Slidre	3	2	1	1	0	0	0	0	3	2	1	1
K-3453 Øystre Slidre	3	4	2	4	0	0	0	1	6	8	2	5
K-3454 Vang	2	5	4	3	0	0	0	1	2	6	5	2

Tabell 9

Kilde: <https://www.ssb.no> - Trafikkulykker med personskaide

Kommunen har vedtatt Trafikksikkerhetsplan 2020-2025, og er godkjent som trafikksikker kommune. Det er utført flere tiltak for å øke trafikksikkerheten i området ved Etnedal skule de siste årene, og det er planlagt ytterligere tiltak i perioden. Det er ikke gang- og sykkelveg langs hovedvegen (fv. 251) gjennom kommunen, og planen har blant annet et tiltak for å vurdere dette.

Kommunen har jobbet godt med trafikksikkerhet i flere år, og vurderer nivået i kommunen som godt. Det er ikke grunnlag for en omfattende revidering av trafikksikkerhetsplanen, men det bør vurderes en enklere rullering mot slutten av planperioden.

4.5.5. Annen infrastruktur

Etnedal kommune deltar i felles Valdres-prosjekt for utbygging av fiber til fastboende, og for tilnærmet alle fastboende i kommunen er det etablert tilfredsstillende løsning for bredbånd. Det er også god dekning i hytteområdene i store deler av kommunen. Utbygging av 5G er godt i gang, noe som vil utvikle tilbudet ytterligere i tida framover.

Situasjonen for offentlig vann og avløp har utviklet seg kraftig i en periode. Bruflat renseanlegg håndterer avløp fra ca. 100 abonnenter, og har kapasitet til å ta imot og rense innhold fra tette tanker i kommunen. Det jobbes sammen med VKR IKS og tømme-entreprenør for å optimalisere levering av slam til anlegget, slik at kapasiteten kan utnyttes best mulig.

Bebyggelsen i Bruflat har vanntilførsel gjennom to høydebasseng, og vannforsyningen er sårbar. Det er behov for å utrede utvikling og sikring av denne. Både i Bruflat og på Moajordet er det nødvendig å kartlegge tilstanden på ledningsnett for planlegging av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov, da anleggene har en alder som tilsier at behovene vil melde seg.

På Lenningen har kommunen etablert ny vannforsyning og hovedledningsnett for vann og avløp, og tilrettelagt for utbygging i de respektive hytteområdene. Utbygging er gjennomført innenfor områdene Feplassen, Ølsjølia, Nordre Lenningen og Synnfjellfoten II, og ca. 120 abonnenter er tilknyttet ved årsskiftet 23/24. Utbyggingstakten for nye hytter har stilnet betraktelig det siste året, men det vil trolig være nødvendig med en utvidelse av eksisterende renseanlegg i løpet av de nærmeste to årene.

Utslipp fra bebyggelse, og dermed også framtidig utbygging, begrenses av miljøtilstanden i vannforekomstene (resipientene), og av nasjonale og regionale miljømål. I forbindelse med arealplanlegging må det avklares hva som er reelle utbyggingsmuligheter, basert på areal- og miljøtilstand i de aktuelle områdene. Det bør etter dette gjøres nødvendige vurderinger av kommuneplanens arealdel for å tilpasse planen til dagens krav og kunnskap.

Kommunen bør i perioden utarbeide planer for vannmiljø og avløp, og utarbeide strategier for drift og vedlikehold av kommunale avløpsanlegg og ledningsnett i årene som kommer.

Handlingsplan for tilsyn av spredt avløp er utarbeidet, og det er gjennomført noe tilsyn. Det vurderes om handlingsplan for spredt avløp innarbeides i vannforvaltningsplanen.

4.6. Samfunnssikkerhet og beredskap

Sentrale oppgaver i kommunens overordnede planlegging finnes i sivilbeskyttelsesloven og sivilbeskyttelsesforskriften. Kommunens ansvar er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. I henhold til sivilbeskyttelsesloven § 14, og sivilbeskyttelsesforskriften § 2, plikter kommunen å kartlegge mulige uønskede hendelser, og vurdere sannsynlighet og konsekvens i en helhetlig ROS-analyse. Denne ROS-analysen skal danne grunnlag for de langsiktige målene, strategiene og prioriteringene som drøftes i planstrategien og i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunen har startet en gjennomgang av kommunens helhetlige ROS-analyse, i samarbeid med beredskapsrådet. Den vil bli oppdatert i tråd med de mulige truslene og uønskede hendelsene vi ser for vår kommune i dag. Det er grunn til å ha et økt søkelys på mulige konsekvenser ved ekstremvær, og forebygging av disse. Verdenssituasjonen vi har i dag gjør at kommunen bør ha tydeligere fokus på

mulige scenarier knyttet til dette.

De endringene som gjøres gir grunnlag for en gjennomgang og oppdatering av kommunens beredskapsplaner, og dette arbeidet bør prioriteres tidlig i perioden.

I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel vil kommunen legge ROS-analysen til grunn ved drøfting av sine strategier og tiltak for å nå de målene og den utviklingen kommunen ønsker. Samfunnssikkerhet skal være tema i planer for vannforvaltning, arealforvaltning, klima- og energi, og eventuelt andre strategiske planer.

Plan og bygningsloven stiller krav om ROS-analyser i forbindelse med arealplaner, og kommunen krever at slik foreligger for utbyggingsplaner før de tas til behandling.

Regjeringens veileder «Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling» legges til grunn i all saksbehandling, og i eget planarbeid.

Der bør tas en gjennomgang av alle gjeldende arealplaner i kommunen, med tanke på eventuell ny kunnskap fra helhetlig ROS, og ut ifra hensynet til samfunnssikkerhet. Dette gjøres mest rasjonelt i forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel, som bør gjennomføres i etterkant av samfunnsdelen.

Tabellen nedenfor viser at det er lite kriminalitet i Etnedal:

Anmeldte lovbrudd, årlig gjennomsnitt 2021-2022														
	Alle lovbruddsgrupper		Eiendomstyveri		Vold og mishandling		Rusmiddellovbrudd		Ordens- og integritetskrenkelse		Trafikkovertrødelse		Annet lovbrudd (inkl. Annet vinningslovbrudd, Eiendomsskade og Seksuallovbrudd)	
	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere	Lovbrudd anmeldt	Lovbrudd anmeldt per 1000 innbyggere
Hele landet	286516	52,8	86274	15,9	37396	6,9	29617	5,5	29676	5,5	43408	8,0	60146	11,1
Innlandet	16902	45,5	3451	9,3	2046	5,5	1705	4,6	1740	4,7	4116	11,1	3845	10,4
Nordre Land	205	31,2	31	4,7	24	3,6	14	2,1	29	4,4	37	5,6	70	10,6
Sør-Aurdal	121	41,9	13	4,5	11	3,8	10	3,5	9	3,1	52	18,0	28	9,7
Etnedal	39	31,1	19	15,1	8	6,4
Nord-Aurdal	298	46,9	37	5,8	40	6,3	36	5,7	40	6,3	100	15,7	46	7,2
Vestre Slidre	71	33,6	11	5,2	5	2,4	10	4,7	16	7,6	27	12,8
Øystre Slidre	107	32,9	22	6,8	14	4,3	8	2,5	10	3,1	20	6,2	35	10,8
Vang	49	30,9	10	6,3	15	9,5	13	8,2

Tabell 10

Kilde: <https://www.ssb.no> - Anmeldte lovbrudd og ofre

Kommunen arbeider systematisk med forebygging av kriminalitet. Det er jevnlig møter i politirådet, og tverrfaglig og holdningsskapende arbeid blir vektlagt. Det er få alvorlige hendelser i kommunen og lav risiko for å bli utsatt for ulykker eller kriminalitet. Felles regional Plan mot vold i nære relasjoner er operativ fra 2022-2025. Det bør vurderes en revidering av denne mot slutten av planperioden.

4.7. Miljø, klima og arealbruk

4.7.1. Klima og klimatilpasning

Statlig planretningslinje (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning gir føringer for kommunens arbeid med klima, og gjennom planstrategien skal kommunen vurdere om gjeldende planer bør oppheves eller revideres med bakgrunn i et endret klima.

Klimaframskrivninger viser at vi må forvente økte temperaturer og mer nedbør, og med dette større fare for flomsituasjoner, jord-, flom- og sørpeskred, og snøskred på vinteren. Det er også økt sannsynlighet for varme- og tørkeperioder på sommeren. Endret klima gir utfordringer for kommunal og privat infrastruktur, jord- og skogbruk, og både kommunal og privat beredskap.

[Klimaframskrivninger - Norsk klimaservicesenter](#)

Etna med sidevassdrag blir sterkt påvirket ved kraftig nedbør og flom, og kan gi store ulemper for landskapet rundt. Elva er delvis kanalisert, og det er etablert flomvern på strekningen Lunde bru – Høljarast. Etna er et verna vassdrag, og det vanskeliggjør akutte tiltak for å sikre blant annet jordbruksområder mot flomskader. Kommunen har behov for å gjennomføre en helhetlig planlegging og konsekvensvurdering av aktuelle tiltak knyttet til vassdraget, for å sikre at alle hensyn blir ivaretatt før tiltak igangsettes. Aktuelle tiltak og begrensninger kan konkretiseres ved en revidering av kommuneplanens arealdel.

Kommunen har nylig utarbeidet kommunedelplan for klima og energi for perioden 2024-2034, som også tar for seg klimatilpasning i kommunen. Planen blir trolig vedtatt i første halvår 2024. Denne planen inneholder drøfting av de aktuelle problemstillingene for klima og klimatilpasning i kommunen, og innehar nødvendige tiltak for å imøtekomme de utfordringene som kan forventes de nærmeste årene.

Samfunnet står overfor en stor omstilling av energisystemet, for å sikre nok klimavennlig kraft. For å nå klimamålene må alternativer til fossil energi etableres, og vannkraft, vindmøller, solenergi og kjernekraft er gode, grønne valg. [Kraftløftet Innlandet](#) beskriver situasjonen i Innlandet. Kommunens ambisjoner er innarbeidet i kommunedelplan for klima og energi.

4.7.2. Miljø, naturverdier og arealbruk

Som følge av klimaendringer, naturinngrep og forurensing går naturmangfoldet tapt, og regional og kommunal planlegging er viktig for å kunne ta vare på naturen for framtidige generasjoner. Helhetlig planlegging skal sikre at vi opprettholder naturmangfoldet og kulturmiljøer, og at vi begrenser klimaendringene og konsekvenser av disse.

Kommunen har en kommunedelplan for naturmangfold 2019 – 2029. Den gir god kunnskap om naturmangfoldet, viktige arter, og deres utbredelse i kommunen. Planen har vært et viktig kunnskapsgrunnlag i arbeidet med arealdelen, og for all saksbehandling innenfor arealbasert forvaltning etter det. Kommunen legger til grunn at gjeldende plan tilfredsstiller de nasjonale og regionale forventningene om et oppdatert kunnskapsgrunnlag i planleggingen.

Innlandet fylkeskommune har lansert et areal- og naturregnskap som er et verktøy kommunene kan bruke i sin arealplanlegging. Konflikter mellom utbyggingsområder og viktige naturverdier er identifisert, og dette kan danne grunnlag for en gjennomgang av arealplaner som bør oppheves eller

endres. Verktøyet vil tas i bruk i forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel, sammen med kommunedelplan for naturmangfold, kommunedelplan for klima og energi, og annet kunnskapsgrunnlag.

Vannmiljø har et økende nasjonalt og regionalt fokus, og vassdragene forvaltes blant annet gjennom regionale vannforvaltningsplaner. Etnedal kommune inngår i vannområdet Randsfjorden, som er et samarbeid mellom kommunene i nedslagsfeltet til Randsfjorden. Målet er god miljøtilstand i bekker, elver og innsjøer, og kommunene innehar en viktig rolle i dette arbeidet. Vannmiljø påvirkes blant annet av utslipp av avløpsvann fra befolkning og hytteområder, og vannforekomstenes miljøtilstand danner premissene for hvilke ambisjoner for utbygging som kan legges til grunn i arealplaner.

[Regional plan for vannforvaltning 2022-2027 for Innlandet og Viken](#) skal danne grunnlaget for kommunenes planlegging og vannforvaltning. Kommunen har ikke en egen plan for vannforvaltning, og dette arbeidet må prioriteres i kommende planperiode.

Handlingsplan for spredt avløp, herunder tilsyn, og handlingsplan for utvikling og vedlikehold av kommunale vann- og avløpsanlegg vil inngå i dette arbeidet.

Kulturminner og kulturmiljøer er ikke-fornybare fellesgoder som kan gi grunnlag for økonomisk, sosial, kulturell og miljømessig utvikling. Kommunen har kartlagt kulturminner og utarbeidet kulturminneplan (2019), og det er god sammenheng mellom kulturminneplanen og avsatte hensynsoner for kulturminner i kommuneplanens arealdel. Kommunen har også vedtatt kommunedelplan for kultur og fritid 2022-2030 hvor temaene *Kultur og kulturarv som ressurs i bygdeutvikling* og *Kultur og næring* er to av fire hovedsatsingsområder i planen.

Kommunens administrasjonsbygg er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette innebærer økt fokus på avfallssortering, energiforbruk og andre miljøhensyn. Det er en målsetting i regionen at flest mulige bedrifter både i Etnedal og Valdres for øvrig miljøsertifiseres. Dette innebærer miljøgevinster samtidig som regionen kan markedsføre seg som en bærekraftig reiselivsdestinasjon.

4.8. Oppsummering av kunnskapsgrunnlaget

Etnedal er en liten distriktskommune, uten utsikter til en betydelig befolkningsøkning de neste årene. Demografien tilsier at vi blir flere eldre, og færre i arbeidsfør og reprodutiv alder. Dette tilsier at kommunen bør planlegge for at vi trolig ikke blir flere, men færre til å yte nødvendige tjenester i framtida. Mål, strategier og tiltak for befolknings- og næringsutvikling vil være sentrale tema ved revidering av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunen har ingen store utfordringer med den generelle folkehelsen, men bør ha søkelys på å forebygge utenforskap og sosiale ulikheter, og livsstilsrelaterede lidelser. Det forebyggende arbeidet for barn og unge blir spesielt viktig, og samordning mellom oppvekst og helse står sentralt i dette.

Resultater og undersøkelser viser at Etnedal leverer gode tjenester innen skole og barnehage, og det er høy gjennomføringsgrad i videregående skoler for ungdom fra Etnedal. I den kommunale tjenesteytingen vil vi trolig se de største utfordringene innen helsesektoren de nærmeste årene. Kommunen må utvikle tjenestene på en måte som gjør at vi kan yte tilstrekkelig omsorg for de som vil trenge det, med tilgang på mindre menneskelige ressurser. Rekrutteringsutfordringer vil vi også møte innen andre sektorer, og kommunen må ta høyde for dette i sine planer. En god og oppdatert arbeidsgiverstrategi vil være et godt verktøy for å rekruttere og beholde medarbeidere i framtida.

Ny lov for det boligsosiale arbeidet, og behov for omstilling innen helsesektoren krever en oppdatering av kommunens planer innen området. Overordnede mål og strategier vil bli innarbeidet i kommuneplanens samfunnsdel, og det er behov for å oppdatere kommunens boligsosiale handlingsplan.

Verdenssituasjonen, klimaendringer og andre forhold som er i stadig endring utfordrer trusselbildet til kommunen. Som grunnlag for en revidering av kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen oppdatere sin overordna ROS, og sine beredskapsplaner.

Innen forvaltningen har kommunen et godt oppdatert planverk. Det er vedtatt kommunedelplaner for kultur og fritid, naturmangfold, og klima og energi. Disse vurderes å være tilstrekkelig oppdaterte for å møte aktuelle utfordringer i nærmeste framtid.

Miljø, klima og arealbruk er sentrale tema i planleggingen, og det stilles krav til kommunen om et oppdatert planverk som tar inn over seg disse temaene. Kommunen har ikke utarbeidet lokal vannforvaltningsplan, og dette må prioriteres i kommende periode. Plan for utvikling og vedlikehold av kommunalt ledningsnett vil inngå i dette. Med bakgrunn i oppdatert kunnskapsgrunnlag og revidert samfunnsdel, vil det også være nødvendig å gjøre en vurdering av kommuneplanens arealdel og øvrige arealplaner. Det er sannsynlig at arealdelen bør endres i tråd med nye mål og strategier, forutsetninger og kunnskap.

Kommunens vedtatte økonomiplan viser at det økonomiske handlingsrommet til kommunen vil kunne bli redusert i løpet av fireårsperioden. Kommunens planstrategi må legge til grunn en realistisk gjennomføringsevne, både med tanke på ressurser og økonomi.

5. Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

5.1. Prioriterte områder

Ut fra drøftingene ovenfor av kommunens utfordringer de neste årene, vil følgende temaer være mest sentrale i forbindelse med revidering av kommuneplanens samfunnsdel:

- Beredskap og samfunnssikkerhet
- Befolkningsutvikling og næringsutvikling
- Framtidig tjenestelevering og økonomisk bærekraft
- Miljø, naturverdier og arealbruk

5.2. Medvirkning

I arbeidet med utarbeiding av kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen legge til rette for medvirkning, jf. PBL § 5-1. Kommunen har også et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Foreløpig plan for medvirkningstiltak:

- Bred annonsering av oppstart av arbeidet ved bruk av avisannonser, nettside, sosiale medier og brev til lag/foreninger
- Involvere lag og foreninger med brev i forbindelse med oppstart
- Drøftinger i ungdomsråd og eldreråd/råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

- «Kampanje» i sosiale medier for å utfordre innbyggere
- Spørreundersøkelse/innbyggerundersøkelse
- Åpent folkemøte i forbindelse med høring og offentlig ettersyn

5.3. Framdriftsplan

Nedenfor framkommer foreløpig framdriftsplan for revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Dersom det blir behov for to høringsrunder, vil tidspunkt for sluttbehandling og endelig vedtak forskyves.

Aktivitet	Tidsfrist
Formannskapet behandler forslag til planstrategi med planprogram for samfunnsdelen, innstilling til KS	07.05.24
Kommunestyret behandler forslag til planstrategi med planprogram for samfunnsdelen	23.05.24
Høring og offentlig ettersyn av planstrategi med planprogram for samfunnsdelen, varsel om oppstart og kunngjøring av arbeid med revidering av samfunnsdelen	27.05.24-31.07.24
Formannskapet behandler planstrategi med planprogram for samfunnsdelen, innstilling til KS	10.10.24
Kommunestyret behandler og vedtar planstrategi med planprogram for samfunnsdelen	24.10.24
Utarbeide forslag til kommuneplanens samfunnsdel	August-desember 2024
* Medvirkning	
* Politiske drøftinger	
Formannskapet behandler forslag til kommuneplanens samfunnsdel, innstilling til KS	Februar 2025
Kommunestyret behandler forslag til kommuneplanens samfunnsdel	Februar 2025
Høring kommuneplanens samfunnsdel	Februar-april 2025
Formannskapet behandler kommuneplanens samfunnsdel, innstilling til KS	Mai 2025
Kommunestyret behandler og vedtar kommuneplanens samfunnsdel	Mai 2025

Tabell 11

6. Vurdering av planbehov og prioriteringer framover

Kommunens overordnede ROS-analyse er oppdatert, og det vil være behov for en gjennomgang av beredskapsplaner og underliggende planer. Dette prioriteres tidlig i perioden.

Kommuneplanens samfunnsdel bør prioriteres i planperioden, og denne vil legge grunnlaget for revidering av flere øvrige planer. Prioriterte tema i denne framgår av kap. 5.1.

Handlingsdelen til kommuneplanen skal rulleres årlig, og skal angi hvordan planen skal følges opp i nærmeste fireårsperiode. Årlig budsjett og økonomiplan utgjør handlingsdelen til kommuneplanen, i medhold av PBL § 11-1.

Gjeldende plan for befolkningsutvikling, og landbruks- og næringsplan har mange elementer i seg som naturlig faller inn under samfunnsdelen. Hovedtrekkene i disse vil bli innarbeidet her, og planene utgår som separate planer.

Kommunen har i dag en plan for integrering av bosatte innvandrere, og en plan mot utenforskap. Disse har ikke vært revidert de siste årene. Kommunen ser for seg at disse skal innarbeides i forebyggende plan, og vil derfor revidere denne i planperioden. Gjeldende planer er fortsatt aktuelle som de er, og en revidering av planen(e) planlegges derfor i 2026.

Sektorplan for helse og omsorg – «Plan for å møte framtidens utfordringer i helse- og omsorgssektoren» - er et omfattende plandokument, som også innehar mange elementer fra kommuneplanens samfunnsdel, og andre planer som kommunen har. Kommunen ønsker å vurdere planen i sin helhet, og samordne den med øvrige planer. Det kan være at planen utgår i sin nåværende form, og eventuelt erstattes med en ny plan.

Kommunen har en alkoholpolitisk handlingsplan, men ingen lokal ruspolitisk handlingsplan. Det er ønskelig å samordne disse tema i én plan. Statsforvalteren anbefaler at mål og tiltak i disse planene knyttes til overordnede mål og strategier for folkehelse i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunen har ingen vannforvaltningsplan, og dette arbeidet må prioriteres i planperioden. Vannforvaltning, herunder utvikling og vedlikehold av kommunalt ledningsnett, legger premisser for arealbruk, utbygging og miljø, og kommunens planarbeid for øvrig.

Som følge av en revidert samfunnsdel, ny kunnskap om samfunnssikkerhet, klima, miljø og arealbruk, og andre relevante forhold, vil det være hensiktsmessig å gjøre en rullering/enkel revidering av gjeldende arealdel til kommuneplanen. Kommunen ønsker ikke en fullstendig revidering, men en ny vurdering av planen som den er, med mulige mindre endringer. Dette planarbeidet bør startes etter at samfunnsdelen og vannforvaltningsplanen er vedtatt, og vil dermed skje godt ut i planperioden.

Kommunens arbeidsgiverstrategi er vedtatt i 2021, og gjelder for perioden fram til 2026. Med bakgrunn i de utfordringer vi ser i forbindelse med rekruttering og tjenesteyting for framtida, så mener kommunen at en god og oppdatert arbeidsgiverstrategi vil stå sentralt, og vil på dette grunnlaget revidere strategien i perioden.

Kommunen har generelt et godt og oppdatert planverk. Mange planer har lange perspektiver, og det vil være naturlig å vurdere tiltaksdelene i løpet av perioden. Det planlegges for en enklere rullering av flere planer utover i planperioden.

Andre planer:

Statsforvalteren viser i sin veiledning til tematiske planer som kan være aktuelle å utarbeide for kommunen.

En kommunal beitebruksplan vil kunne bidra til å gi en oversikt over tilgjengelige beiteressurser, sammenstilt med privat og offentlig behov for slike i framtida. En beitebruksplan kan beskrive utfordringer og tiltak knyttet til tilgang, utnyttelse og opprettholdelse av beiteressursene. I Etnedal er for tiden tilgangen til beiteressurser større enn behovet, og det oppleves et lavt konfliktnivå på området. Kommunen vurderer at det ikke er behov for en beitebruksplan i neste fireårsperiode. Flere aktuelle utfordringer ligger utenfor offentlig styring, og viktige problemstillinger kan vurderes i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunal jordvernstrategi kan utarbeides for å redusere omdisponering av dyrka jord. Kommunen behandler i liten grad saker som omhandler omdisponering, og det gjelder i tilfelle små arealer. Kommunen legger bestemmelsene i jordloven, og nasjonal jordvernstrategi til grunn i slike saker. En eventuell null-visjon for omdisponering av dyrka jord kan vurderes i kommuneplanens samfunnsdel, og kommunen ser ikke behov for å utarbeide en egen jordvernstrategi.

Med bakgrunn i foretatte vurderinger, vil kommunen følge opp planarbeidet som skissert i tabeller under.

Følgende planer videreføres, eller etableres:

PLAN/TEMA	Hjemmel	Årstall	Kommentar	Oppstart	Ansvar	Behandling
Kommuneplan - samfunnsdel	Pbl §§ 11-1, 11-2	2016 - 2026	Revideres	2024	KLG	Politisk
Kommuneplan - arealdel	Pbl §§ 11-1, 11-5	2019 - 2029	Rullering	2025	Plan og teknisk	Politisk
Økonomiplan, handlingsdel til samfunnsdel	Pbl § 11-4, kommuneloven kap.14	2024 - 2027	Rulleres årlig	Årlig	KLG	Politisk
Kommunedelplan for naturmangfold	Anbefalt i "Natur for livet", Meld.St.14)	2019 - 2029	Videreføres			Politisk
Kommunedelplan for klima og energi	Statlig planretningslinje	2024 - 2034	Videreføres			Politisk
Kommunedelplan for kultur og fritid	Krav i spillemiddelbestemmelsene pkt. 2.4.5	2022 - 2030	Videreføres			Politisk
Kulturminneplan for Etnedal		2019 - 2025	Rullering	2027	Kulturkontoret	Politisk
Trafikksikkerhetsplan	Trafikksikker kommune	2022 - 2025	Revidering	2026	Plan og teknisk	Politisk
Arbeidsgiverstrategi		2021 - 2026	Revideres	2027	KLG	Politisk
Lokal lønnspolitikk, livsfasepolitikk		2021	Revideres	2024	KLG	Adm
Arkivplan	Arkivforskriften § 4	2021	Revideres	2025	Stab	Adm
Alkoholpolitisk handlingsplan	Alkoholloven § 1-7 d	2020 - 2023	Revideres	2024	Stab	Politisk
Folkehelseoversikt	Folkehelseloven § 5	2021	Revideres	2026	KLG	Adm
Overordnet ROS	Sivilbeskyttelsesloven § 14	2020	Rulleres	2024	KLG	Politisk
Overordnet beredskapsplan inkl. underliggende planer	Sivilbeskyttelsesloven § 15	2020	Rulleres	2025	KLG	Politisk/Adm
Vannforvaltningsplan, inkl. utvikling og vedlikehold offentlig ledningsnett	Vannressursloven		Ny plan	2024	Plan og teknisk	Politisk
Sektorplan for helse og omsorg	Helse- og omsorgstjenesteloven, Folkehelseloven/lov om psykisk helsevern, Pasient- og brukerrettighetsloven og Helseberedskapsloven	2018 - 2024	Revideres/ Vurderes	2025	KLG/Helse og omsorg	Politisk/Adm
Demensplan	Oppfølging av regjeringens femårsplan "Demensplan 2025"	2024 - 2027	Revideres/ Vurderes			Adm
Boligsosial handlingsplan	Boligsosial lov §5, 2.ledd	2020 - 2024	Revideres/ Vurderes	2025	Helse og omsorg	Adm
Forebyggende plan	Barnevernsloven § 15-1	2022 - 2026	Revideres	2026	Oppvekst/Helse	Politisk
Utviklingsplan for Etnedal skule	Opplæringsloven § 17-12	2020 - 2024	Revideres	2025	Oppvekst	Politisk
Eierskapsmelding	Kommuneloven § 26-1		Ny plan	2024	KLG	Politisk
Økonomireglement	Kommuneloven § 14-2		Revideres	2026	KLG	Politisk
Finans- og gjeldsreglement	Kommuneloven § 14-2		Revideres	2026	KLG	Politisk
Plan (mål) for hjorteviltforvaltning	Hjorteviltforskriften § 3	2022 - 2024	Revideres	2024	Plan og teknisk	Politisk

Tabell 12

For planer opplistet i tabell 12 skal KLG være styringsgruppe for planarbeidet. Prosjektplan skal godkjennes i KLG før arbeidet igangsettes, og administrative planer skal godkjennes av KLG.

PLAN/TEMA	Hjemmel	Årstall	Kommentar	Oppstart	Ansvar	Behandling
Plan for helsestasjonen	Forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten	2022 - 2023	Revideres	2024	Helse og omsorg	Adm
Plan for skolehelsetjenesten	Forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten	2022 - 2023	Revideres	2024	Helse og omsorg	Adm
Plan for fysioterapi- og ergoterapitjenesten	Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m	2019 - 2024	Revideres	2024	Helse og omsorg	Adm
Barnehagemiljøplan	Barnehageloven § 41-43.		Videreføres			Adm
Skolemiljøplan	Opplæringsloven § 12-1-5.	2024	Rulleres årlig	Årlig	Oppvekst	Adm
Plan for friluftslivets ferdelsårer			Ny plan	2024	Plan og teknisk	Adm
Hovedplan veg			Ny plan	2027	Plan og teknisk	Adm

Tabell 13

Planer opplistet i tabell 13 (listen er ikke uttømmende) håndteres administrativt i den enkelte enhet, og følges opp av kommunalsjef.

Følgende planer oppheves/er opphevet:

PLAN/TEMA	Årstall	Kommentar
Plan for godt skolemiljø	2019	Slått sammen med Skolemiljøplan
Plan for integrering av bosatte innvandrere	2018	Slås sammen med forebyggende plan
Plan mot utenforskap	2017-2021	Slås sammen med forebyggende plan
Plan for Etnedal musikk- og kulturskole		Oppheves
Serviceplan		Oppheves
Barns medvirkning i barnehagen		Slås sammen med barnehagemiljøplan
Plan for befolkningsutvikling	2020-2025	Oppheves. Innarbeids i samfunnsdelen.
Landbruks- og næringsplan	2006 - 2011	Oppheves. Innarbeids i samfunnsdelen.

Tabell 14

Følgende planer er utarbeidet på interkommunalt nivå:

PLAN/TEMA	Hjemmel	Årstall	Kommentar	Oppstart	Ansvar	Behandling
Plan mot vold i nære relasjoner	Stortingsmelding 15; Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner	2022 - 2025			HO-forum/Helse og omsorg	Adm
Plan for miljørettet helsevern Hallingdal og Valdres		2021 - 2024			MHVH	Adm
Kompetanseutviklingsplan helse		2017 - 2021			HO-forum/Helse og omsorg	Adm
Aktivitetsplan for kompetanseutvikling skole og barnehage		2019 - 2020			OK-forum/Oppvekst	Adm
Regional plan for selvmordsforebygging			Under utarbeidelse		HO-forum/Helse og omsorg	Adm
Regional ruspolitisk handlingsplan		2018 - 2021			HO-forum/Helse og omsorg	Adm
Regional vannforvaltningsplan, Innlandet og Viken	Vannressursloven	2022 - 2027			Fylkeskommunen	Politisk

Tabell 15

7. Kilder

FNs bærekraftsmål

<https://fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

Folkehelsemeldinga – Gode liv i et trygt samfunn (2018-2019) <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-folkehelsemelding-gode-liv-i-eit-trygt-samfunn/id2640543/>

Innlandsstrategien 2020 – 2024

<https://innlandetfylke.no/tjenester/plan-statistikk-og-folkehelse/innlandsstrategien/innlandsstrategien-2020-2024/>

Innlandet fylkeskommune

<https://innlandetfylke.no/tjenester/plan-statistikk-og-folkehelse/innlandsstrategien/arbeid-med-ny-innlandsstrategi/>

<https://innlandetfylke.no/tjenester/plan-statistikk-og-folkehelse/innlandsstrategien/kunnskapsgrunnlag-for-innlandsstrategien-2024-2028/>

Regjeringen.no – Veileder Kommunal planstrategi

<https://www.regjeringen.no/contentassets/83801c9c858d402ea2958e1930fc421a/t-1494.pdf>

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

<https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/no/pdfs/nasjonale-forventninger-2023-2027-bokmaal.pdf>

Statsforvalteren i Innlandet – Veileder Kommunale planstrategier 2023-2027

<https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-innlandet/09-plan-og-bygg/kommunale-planstrategier-2023-2027--statsforvalteren-i-innlandet--version-011123.pdf>

Statistisk sentralbyrå - Statistikkbanken

<https://www.ssb.no/statbank/>

Nav

https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/statistikk/arbeidssokere-og-stillinger-statistikk/helt-ledige/arkiv-helt-ledige_kap

Norsk klimaservicesenter

https://klimaservicesenter.no/climateprojections?index=air_temperature&period=Annual&scenario=RCP85&area=NO
<https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/oppland>

Kraftløftet Innlandet

<https://www.nho.no/siteassets/nho-regioner-filer/nho-innlandet/kraftloftet-innlandet-utkast-1.11.pdf>

Vannområde Randsfjorden

<https://vannomrade-randsfjorden.no/>

<https://www.vannportalen.no/sharepoint/downloaditem/?id=01FM3LD2SI4EWIGCQUBBDZR2ZDAC3KYCNY>

Boligsosial lov

<https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/helse-omsorg-og-sosialtjenester/boligsosial-lov-tradte-i-kraft-01.07.23/>

Kommuneplanens samfunnsdel 2016 – 2026

https://www.etnedal.kommune.no/f/p1/ie959ee1f-837f-4fed-a940-b3f9c5f3e923/kommuneplanens_samfunnsdel_2016_2026_vedtatt_280416.pdf

Kommuneplanens arealdel 2019 – 2029

<https://www.etnedal.kommune.no/f/p1/i1262042a-fd52-4900-823e-f3dc01fb2a8d/plankart-kommuneplanens-arealdel-2019-2029-endelig.pdf>

<https://www.etnedal.kommune.no/f/p1/iff95a51c-9417-4e6b-a444-66c935bb8ba0/planbestemmelser-vedtatt-21-11-19-endelig.pdf>

Kommunedelplaner/sectorplaner

<https://www.etnedal.kommune.no/tjenester/plan-bygg-og-eiendom/planer/kommunedelplaner-temaplaner/>

Årsmeldinger Etnedal kommune

<https://www.etnedal.kommune.no/toppmeny/om-kommunen/kommunens-administrasjon/arsmeldinger/>

Kvalitets- og tilstandsrapport for Etnedal skule 2023

https://www.etnedal.kommune.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2023005574&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=209&

Leve hele livet — En kvalitetsreform for eldre. St.meld. (2017-2018)

<https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/innsikt/leve-hele-livet/id2547684/>

Nasjonalt velferdsteknologiprogram

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/velferdsteknologi/velferdsteknologi>

Nrk.no – Valg

<https://www.nrk.no/>